

beres af Amt og Provsti. Angaaende Opsigelse af Kontraktforholdet i Anledning af Misligholdelse, vides intet saadant i mindelige Tider at have fundet Sted.

Sædvanlig Fremgangsmaade ved Udlæg af Trøjord fra *Kongsgods* har været denne — indtil Loven af 13. April 1894 sættes i Kraft og tildels efter dennes Emancipation — at Kongsbonden, uden skriftlig Kontrakt, har overdraget Vedkommende et større eller mindre Areal af Udmarken til Opdyrkning til gratis Afbenyttelse, dog med en 2—4 Kr. Afgift for Trømandens Adgang til Kogræsning i Udmarken. Ligeledes gav Bonden — som Regel gratis — Adgang til Byggegrunde, alt uden skriftlig Kontrakt. Efter Trølovens Ikrafttræden, der fastsætter en bestemt aarlig Lejeafgift og i Tilfælde af Køb en bestemt Købesum for Udmarksjord, har Godsbestyrelsen udført en særlig Praksis, saavel med Hensyn til Betingelserne for Trøers Overgang til Selvejendom, Salg af Grundstykker m. v., som med Hensyn til Lejemaalets Opsigelse paa Grund af Misligholdelse m. v.

Trømanden har uindskrænket Ret til Trøen om Sommeren, og den Kongs- eller Præstejord, hvorfra Trøen er afhændet, Græsningsret om Vinteren. Det kan derfor formentlig heller ikke med rette hævdes, at en saadan Lejetrø — langt mindre en købt Trø — henføres under Kategorien „Jord i offentlig Eje“.

Som „Jord i offentlig Eje“ kan kun den Jord betegnes, der er købt af det Offentlige, i dette Tilfælde af Landbrugsraadet, og den endnu usolgte Del af den i sin Tid af Staten fra Husegaardsbønderne købte „Skansetrø“.

Ad § 12.

Paragraffen er i alt væsentligt i Overensstemmelse med §§ 3, 4, 5, og 6 i Landbo-kommissionens Forslag af 1911.

Ad § 13.

Tilføjelsen i Iste Stykke skyldes den i Loven givne Adgang for saavel Trømænd som Præster og Kongsfæstere til Salg med Landbrugsraadets Samtykke.

Landfogden har i Skrivelse af 27. Oktober 1934 anført: „Det maa anses for betænkeligt at give det Offentlige Tilbagekøbsret, selv mod fuld Erstatning for Forbedringer, idet Bevidstheden om at kunne miste den Jord, vedkommende har arbejdet paa, kan virke hæmmende for Opdyrkningslysten“. Hertil kan Mindretallet slutte sig, hvorfor 3die Stykke foreslaas udgaaet.

Der er givet Landbrugsraadet Adgang til Salg eller Sanktion af Salg efter Taksation. Almindeligvis tænkes dog den sædvanlige Regel: Salget beregnet i Henhold til den aarlige Leje, anvendt, jfr. § 16. Al Omvurdering er foreslaaet sløjft.

Ad § 14.

Det er et blandt Kongsbønderne stærkt udbredt Ønske, at Fæstebrevene fremdeles beholder sin gamle Form, fraset tidskrævende Ændringer. En tidssvarende Formular tænkes forment saaledes:

Forslag til Formular for Fæstebrev.

„Landbrugsraadet fæster og bygger til N. N. den Jord beliggende i N. N. Syssel, som hans Fader (eller Formænd) sidst har haft i Fæste, men nu har opladt til denne sin og Hustrus ældste Søn (eller anden Livsarving, eller testatorisk berettiget eller.....) mod (ifald af-tægtsberettiget er til) for sig og sin Hustrus Livstid at svare efterfølgende Aftægt:

.....
Den omhandlede Jord udgør efter den gamle Matrikul .... Marker Jord, men er ifølge den nye Skyldsætning ansat til .... Skattemarker indengaards og .... udengaards, tilsammen
..... Skattemarker.

Bemeldte Fæste har ifølge Inventariet til Indstød .... Faar, ... Køer .... Heste. I Henhold til Lov angaaende en ny Skyldsætning af Jordejendomme af 23. April 1897 og Lov af 1. April 1908 svares af dette Fæste aarlig til Jordfonden efter den nuværende Skyldsætning Kongs- og Matrikulskatter med 80 Øre pr. Skattemark og Lejeafgiften med 7 Kr. 06 Øre pr. Skattemark, tilsammen 7 Kr. 86 Øre pr. Skattemark, eller i alt .... Kr. .... Øre, hvorhos Fæsteren betaler .... Rente og Afdrag af Grundforbedringslaan, stort ..... Kr. Inventariehuse, som findes paa dette Fæste og saaledes bør holdes i forsvarlig Stand, ere:

.....
Dette Fæste med alt dets Tilliggende bemeldte N. N. maa nyde, bruge og beholde til Fjelds og til Fjære med Lutum og Lundum, inden- og udengaards, ligesom hans Fader og Formænd det før ham lovligen brugt og haft have, imedens han der selv bor og bygger, holder Gaardens Inventarium med Huse og Jord vedlige og i god Stand og erlægger sin Leje og Land-skyld i betimelig Tid.